

مطالعه‌ی مورد-شاهدی اضطراب و افسردگی در والدین کودکان مبتلا به اختلالات اضطرابی

*دکتر عاطفه سلطانی فر^۱، دکتر امیر رضایی اردانی^۲، دکتر سیدمرتضی جعفرزاده فدکی^۳،
دکتر آزاده سلطانی فر^۴

خلاصه

مقدمه: اختلالات اضطرابی از جمله اختلالات شایع در کودکان هستند و می‌توانند زمینه‌ساز بسیاری از اختلالات عملکردی باشند. بررسی‌های مختلف، الگوی خانوادگی اختلالات اضطرابی را تایید کرده‌اند لذا بر آن شدیم تا میزان شیوع اختلالات افسردگی و اضطرابی را در والدین کودکان مبتلا به اختلالات اضطرابی با والدین کودکان سالم مقایسه کنیم.

روش کار: در این مطالعه‌ی مورد-شاهدی، والدین ۳۰ کودک ۳ تا ۱۲ ساله‌ی مراجعه‌کننده به کلینیک روان‌پزشکی بیمارستان دکتر شیخ مشهد که برای آن‌ها توسط روان‌پزشک کودکان تشخیص اختلالات اضطرابی گذاشته شده بود و هم‌چنین والدین ۳۰ کودک که اختلال روان‌پزشکی خاصی نداشتند، توسط مصاحبه‌ی بالینی و دو آزمون افسردگی بک و اضطراب حالت صفت اشیپلبرگر از نظر اختلالات افسردگی و اضطراب مورد بررسی قرار گرفتند.

یافته‌ها: شیوع افسردگی به طور معنی‌داری در گروه مادران بیماران نسبت به گروه شاهد بیشتر بود ($P=0/002$) ولی در بین پدران تفاوت معنی‌داری وجود نداشت. از طرفی شیوع صفت اضطراب به طور بارز و با تفاوت معنی‌داری بین مادران کودکان بیمار بیشتر از گروه شاهد بود ($P=0/004$) ولی در پدران تفاوت معنی‌داری وجود نداشت. هم‌چنین حالت اضطراب در مادران و پدران گروه شاهد نسبت به والدین کودکان بیمار اندکی بیشتر بود که تفاوت معنی‌داری نداشتند.

نتیجه‌گیری: شیوع اختلالات افسردگی و اضطراب در مادران کودکان بیمار بیشتر از مادران کودکان بدون اختلال روان‌پزشکی است ولی اختلالات افسردگی و اضطراب در پدران دو گروه تفاوت معنی‌داری ندارد.

واژه‌های کلیدی: اختلال اضطرابی، افسردگی، کودکان، مادران، والدین

مقدمه

که آیا رفتارهای والدین و الگوی فرزندپروری در انتقال اضطراب به فرزندان‌شان تا چه حد موثر می‌باشد و در مطالعات بسیاری به بررسی عوامل فوق‌الذکر پرداخته شده است (۷-۱۰). در سال ۱۹۹۷ نتایج تحقیقاتی پیرامون آسیب‌شناسی روانی فرزندان والدین دچار اختلالات روان‌پزشکی نشان داده بود که اختلالات اضطرابی در بین کودکان والدین دچار اختلال اضطرابی و افسردگی بیشتر است و کودکان والدین افسرده در خطر ابتلا به اختلالات روانی متنوع‌تری نسبت به والدینی هستند که تنها دچار اختلال اضطرابی می‌باشند (۱۱). نتایج فوق در مطالعات اخیر تکرار شده است. پیگیری ۵ ساله کودکان والدینی که مبتلا به اختلال پانیک و افسردگی اساسی بودند ارتباطی قوی بین اختلال افسردگی و پانیک و بروز

اختلالات اضطرابی از جمله اختلالات شایع کودکان می‌باشند که بر کیفیت زندگی خصوصاً عملکردهای هیجانی ایشان تاثیر ناخوشایندی می‌گذارند (۲، ۱). مطالعات تاریخچه‌ی خانوادگی در بالغین، ارتباط خانوادگی این اختلالات را قویاً مطرح می‌کند (۳-۶). هر چند عوامل ژنتیک و بیولوژیک پارامترهای موثری در این نوع اختلال هستند، بارها نیز این سؤال مطرح شده است

^۱مؤلف مسئول: ایران، مشهد، میدان بوعلی، بلوارحرعاملی، بیمارستان ابن سینا

soltanifara@mums.ac.ir

تلفن تماس: ۰۵۱۱-۷۱۱۲۷۲۲

تاریخ تایید: ۸۷/۱۲/۲۰

تاریخ وصول: ۸۷/۹/۱۰

^۱استادیار روان‌پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد

^۲دستیار روان‌پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد

^۳دستیار روان‌پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد

^۴پزشک عمومی